

BIJBELSE THEOLOGIE OUDE TESTAMENT

LEERPLAN

Versie leerplan:	01-09-2022
Versie Module:	BT13/A/1
Studie:	Opleiding Theologie
Vakgroep:	Bijbelse Theologie
Studiepunten:	3 EC 84 studie-uren

Inhoud

De Bijbelse theologie van het Oude Testament zoekt naar een samenhangende weergave van het oudtestamentische spreken over God, mens en wereld en probeert zowel haar eigenheid en verscheidenheid als wat daarin gemeenschappelijk is recht te doen.

Twee vormen van samenhang worden besproken. Een eerste is de narratieve of verhalende samenhang. Vraag is hier welk groot verhaal het Oude Testament vertelt. De andere vorm van samenhang is de thematische. Hier is de vraag welke thema's het Oude Testament aansnijdt en wat het daar over zegt.

Dit vak werkt ook aan de integratie van Bijbels-theologische inzichten in de exegetische en hermeneutische opstelling van de student.

Leerdoelen

Algemeen

Na studie van de leerstof ben je bekend met de vaktypische begrippen en heb je inzicht ontwikkeld in hun samenhang. Ook heb je zicht op belangrijke vormen van samenhang in het Oude Testament, de narratieve en thematische. Je bent op de hoogte van de belangrijkste bijbels-theologische vraagstukken (inclusief belangrijke stromingen en hun vertegenwoordigers) binnen het vakgebied en bent in staat hierin beargumenteerd een eigen positie in te nemen. Tevens ben je op de hoogte van de (historische) omvang en relevantie van het aandachtsgebied en ben je in staat een vertaalslag te maken van theologie naar gemeenteverband en je persoonlijk geloofsleven.

Vakspecifiek

Na deelname aan dit vak en bestudering van de behandelde stof ben je bekend met de volgende woorden en begrippen en kunt deze kort omschrijven: bijbelse theologie, het grote verhaal van de Bijbel, verhouding tot exegese en systematische theologie, het paradigma van Wellhausen, literair, historisch en systematisch / thematisch lezen van het OT, de ballingschap, schepping, mensbeeld, belofte, zegen, roeping, redding, Gods aanwezigheid, de belijdenis in *Exodus 34:5-7*, God en de volken, de knecht van de Heer, de Geest van God, verbond, wet en gehoorzaamheid.

Kennisverwerving

Inzicht

Na het volgen van dit vak heeft de student

- een basaal begrip van wat 'Bijbelse theologie', in het bijzonder die van het Oude Testament, eigenlijk is en wat het eigene is van dit vakgebied ten opzichte van de exegetische en de systematische theologie.
- een initieel inzicht in het belang van methodologie voor het vakgebied en in de benadering die dit vak voorstelt
- zicht op de contouren van het 'Grote Verhaal' van de Bijbel schetsen en op de plaats die het Oude Testament daarin inneemt.
- een beginnend inzicht in de theologische samenhang tussen Oude en Nieuwe Testament.
- het vermogen om enkele centrale bijbels-theologische thema's in het Oude Testament uiteen te zetten en hun relevantie voor de exegetische te bespreken

Vaardigheid

Na het volgen van dit vak kan de student

- oudtestamentische teksten 'openvouwen' en ontdekken hoe ze in verbinding staan met grotere bijbels-theologische thema's van het desbetreffende Bijbelboek en met name binnen het geheel van OT en canon.
- resultaten van de exegetische verantwoord in gesprek brengen met bijbels-theologische bezinning en *vice versa*.
- beter aanvoelen welke 'theologische kleur' de verschillende stemmen in het OT hebben en hoe ze zich tot elkaar verhouden.
- op een meer verantwoorde wijze de teksten en thema's benaderen met inachtneming van het eigen hermeneutisch verstaanskader en theologie.

Attitude

Na het volgen van dit vak is de student

- zich bewust geworden van het belang van het Oude Testament en een theologisch lezen van het Oude Testament.
- zorgvuldiger in het omgaan met de theologie van het Oude Testament.
- ijverig geworden om een theologische benadering van teksten altijd te laten meespreken in de exegetische van een tekst.

Toetsing

A-niveau: leesopdrachten ter voorbereiding op de lessen en een open boek tentamen bij geselecteerde literatuur.

B-niveau: leesopdrachten ter voorbereiding op de lessen, een schrijfofdracht en een essay.

Literatuur

Verplichte literatuur

- Koorevaar, Hendrik, & Mart-Jan Paul, *Theologie van het Oude Testament, De blijvende boodschap van de Hebreeuwse Bijbel* (Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum, 2015³). Capita selecta.
- Putten, Bram van, *Bijbelse Theologie Oude Testament* (Zwijndrecht, Stichting Evangelisch College).
- Wright, Christopher J.H., *De Bijbelse missie, Gods opdracht voor zijn kinderen* (Hilversum: Uitgeverij de Vuurbaak B.V., 2011).

Aanbevolen literatuur

- Craig G. Bartholomew & Michael W. Goheen, *The Drama of Scripture, Finding Our Place in the Biblical Story* (Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2014⁴).
Een goed leesbaar en toegankelijk boek over het grote verhaal dat Oude en Nieuwe Testament samen vertellen. Wel weinig aandacht voor de dichtertelijke boeken en de profeten.
- Raymond B. Dillard & Tremper Longman III, *An Introduction To The Old Testament* (Leicester: Apollos, 1995).
Goede introductie op de boeken van het OT: auteur, historische achtergrond, compositie en de theologische boodschap. Ook vertaald in het Nederlands, onder de titel *Inleiding op het Oude Testament*.
- Gordon D. Fee & Douglas Stuart, *How to Read the Bible for All Its Worth* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2003³).
Erg goed boek, niet altijd eenvoudig. Bespreekt hoe je de verschillende genres in de Bijbel leest ('exegese') en hoe je ze kunt toepassen ('hermeneutiek'). Is ook in het Nederlands verkrijgbaar, onder de titel *Haal meer uit de Bijbel*.
- John Goldingay, *Old Testament Theology, Volume 1, Israel's Gospel* (Downers Grove, Ill.: IVP Academic, 2003).
Goldingay zelf spreekt van een theologisch commentaar op het verhaal dat het OT vertelt. Goed, boeiend en intrigerend.

Zie verder de lijst met aanbevolen literatuur op het Studieportaal.

